

Wpadła mi ręce publikacja Times Higher Education World University, która zawiera ranking 400 najlepszych wyższych uczelni na świecie. Przez fachowców z branży jest on uważany jako najbardziej wiarygodne źródło informacji porównawczych o wydajności szkół wyższych.

Podstawą oceny uczelni są takie wskaźniki jak: środowisko kształcenia (30 proc. ogólnej oceny), badania naukowe i opinia o nich (30 proc.), cytowania (30 proc.), znaczenie uczelni w środowisku międzynarodowym m.in. wśród pracowników, naukowców i studentów (7,5 proc.) oraz innowacyjność i współpraca z przemysłem (2,5 proc.).

Na liście znaleźć mogły się jedynie te uczelnie, które w latach 2007 - 2011 opublikowały minimum 1000 publikacji, a co najmniej 200 rocznie (ten warunek traktowany był elastycznie).

Ameryka i Wielka Brytania, ale też Szwajcaria i Holandia

Dobrze jest studiować na najlepszych uczelniach świata. Gdzie więc są one zlokalizowane? Głównie Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii, ale także w innych krajach europejskich i co ciekawe wcale nie tych największych. Na czołowych miejscach znalazły się uczelnie ze Szwajcarii (ETH Zürich – Swiss Federal Institute of Technology zajmuje niezwykle wysoką 14 pozycję w rankingu!), Holandii (to prawdziwe zagłębienie renomowanych uczelni, bowiem w pierwszej 100 rankingu znajduje się aż 8 uczelni z tego kraju!) i Belgii. W czołówce rankingu znalazło się sporo dobrych uczelni z Niemiec i Francji.

A gdzie są uczelnie polskie? Na miejscach 301-350 sklasyfikowany został Uniwersytet Warszawski i... to wszystko. W 2012 roku, w zestawieniu tym znajdował się jeszcze Uniwersytet Jagielloński (miejsca 350-400), ale w tegorocznym rankingu nie ma go już na elitarnym liście 400 najlepszych uczelni świata.

Oto czołówka rankingu, w tym miejsca uczelni europejskich z pierwszej 100.

- 1 California Institute of Technology United, USA
- 2 Harvard University, USA
- 2 University of Oxford, Wielka Brytania
- 4 Stanford University, USA
- 5 Massachusetts Institute of Technology, USA
- 6 Princeton University, USA
- 7 University of Cambridge, Wielka Brytania (rektorem tej uczelni jest Polak Leszek Borysiewicz)
- 8 University of California, Berkeley, USA
- 9 University of Chicago, USA
- 10 Imperial College London, Wielka Brytania
- 14 ETH Zürich – Swiss Federal Institute of Technology Zürich, Szwajcaria
- 36 Karolinska Institute, Szwecja
- 37 École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Szwajcaria
- 55 Ludwig-Maximilians-Universität München, Niemcy
- 61 KU Leuven, Belgia
- 63 Georg-August-Universität Göttingen, Niemcy
- 65 École Normale Supérieure, Francja
- 67 Leiden University, Holandia
- 68 Universität Heidelberg, Niemcy
- 69 Delft University of Technology, Holandia

- 70 École Polytechnique, Francja
- 73 Erasmus University Rotterdam, Holandia
- 74 Universität Basel, Szwajcaria
- 75 Utrecht University, Holandia
- 77 Wageningen University and Research Center, Holandia
- 83 University of Amsterdam, Holandia
- 85 Ghent University, Belgia
- 86 Freie Universität Berlin, Niemcy
- 87 Technische Universität München, Niemcy 0063as
- 94 Humboldt-Universität zu Berlin, Niemcy
- 96 Université Pierre et Marie Curie, Francja
- 98 University of Groningen, Holandia
- 98 Maastricht University, Holandia
- 100 University of Helsinki, Finlandia
- 301-350 Uniwersytet Warszawski

Jeśli ktoś wybiera się na studia za granicą powinien przygotować się na poniesienie znacznych kosztów. Np. studia w USA kosztują w zależności od uczelni (wraz z kosztami mieszkania, wyżywienia i pomocy naukowych) od tysiąca do 3 tysięcy dolarów miesięcznie. Najlepsi mogą korzystać z różnych form pomocy finansowej (otrzymuje ją blisko 20 proc. studentów zagranicznych).

Ale np. w Holandii, w której zlokalizowanych jest wiele uczelni z czołówki rankingu Times Higher Education World University, jest o wiele taniej. W tym kraju nie ma znanego z Polski podziału na "bezpłatne" uczelnie państwowe i płatne uczelnie prywatne. Płaci w zasadzie każdy, choć zazwyczaj niewiele. W nadchodzącym roku akademickim 2013/2014 wszystkie te kwoty pójną, w górę. Rok studiów dziennych na państwowym uniwersytecie kosztować będzie blisko 2 tys. euro, a w przypadku studiów zaocznych od tysiąca do dwóch tysięcy euro. W dodatku wielu studentów otrzymuje stypendia socjalne (nawet czasem wyższe niż czesne).

Jakich uczelni poszukują studenci w Polsce?

Warto dorzucić garść informacji o polskich studentach i uczelniach, zaczerpniętych z najświeższego raportu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z kwietnia bieżącego roku.

Jeszcze w latach dziewięćdziesiątych w odpowiedzi na wzrost zapotrzebowania na kształcenie na poziomie wyższym oraz ze względu na ograniczoną ofertę studiów stacjonarnych (dziennych) na uczelniach publicznych znacząco wzrastała liczba osób, które podejmowały studia na studiach niestacjonarnych na uczelniach publicznych lub na uczelniach niepublicznych. Obecnie, w związku z niżem demograficznym oraz zwiększającą się liczbą miejsc na studiach stacjonarnych na uczelniach publicznych, dostępność studiów za które studenci nie muszą ponosić opłat, od początku XXI wieku wzrasta. Proces ten przybrał na sile w ostatnich latach. Czyli o wyborze uczelni decydują głównie koszty studiów, a nie renowa uczelni.

W ubiegłym roku studiowało w Polsce 1 764 060 osób (czyli ponad 4 razy więcej niż 20 lat temu!), ale zgodnie z prognozą Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w latach 2023-25 liczba studentów na polskich uczelniach spadnie do około 1,25 mln osób.

72 proc. osób studiowało na uczelniach publicznych (z czego 51 proc. stacjonarnie) a 28 procent na uczelniach niepublicznych (z czego tylko 4 proc, stacjonarnie). Aż 41 proc. Polaków wieku 19 – 24 lat było studentami.

Czy dzięki temu, że liczba studentów spadnie tak drastycznie, polskie uczelnie konkurowały będą o niego jakością kształcenia?

Sadząc po doświadczeniach z ostatnich lat chyba jednak nie. Obecnie bywa bowiem zgoła odwrotnie. Z powodów ekonomicznych, wiele uczelni otwiera się na każdego chętnego do studiowania i nie stosuje zbyt wygórowanych wymogów podczas egzaminowania.

Obecnie w Polsce jest 444 szkół wyższych w tym 312 niepublicznych. Zapewne wiele spośród tych uczelni nie przetrwa.

Najwięcej studentów mają: Uniwersytet Warszawski (52 tys.), Uniwersytet Jagielloński (46 tys.), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (43 tys.), Uniwersytet Łódzki (42 tys.), Akademia Górniczo–Hutnicza w Krakowie i Politechnika Wrocławska (po 34 tys.), Politechnika Warszawska (33 tys.), Uniwersytet Warmińsko-Mazurski Olsztynie i Uniwersytet Wrocłowski (po 32 tys.), Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (31 tys.) oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach (30 tys.).

Bardzo dynamicznie rośnie liczba cudzoziemców na polskich uczelniach (w latach 2004-11 wzrosła prawie trzykrotnie!). Jeśli w 2004 roku studiowało w polskich uczelniach 9 procent obcokrajowców, to obecnie jest ich już aż 24 proc. (w tym 3,5 proc. polskiego pochodzenia).

Warto zauważyć, że w tym samym czasie liczba cudzoziemców polskiego pochodzenia pozostała na stosunkowo stałym poziomie, co oznacza, że polska staje się coraz bardziej atrakcyjnym miejscem do studiowania nie tylko dla osób, które chciałyby studiować w kraju swoich przodków.

Olimpijczycy poszukują renomowanych uczelni

Nie jest niespodzianką, że renomowanych uczelni poszukują laureaci olimpiad przedmiotowych. Osoby te wybierały najchętniej kierunki: informatyka, prawo, budownictwo, automatyka i robotyka, medycyna, matematyka.

Za raportem MNiSW prezentuję listę uczelni do których trafiło roku 2012/2013 najwięcej laureatów olimpiad przedmiotowych.

Mądra głowa lub pieniądze

Podsumowując. Generalnie stać na renomowane uczelnie czy w kraju lub za granica osoby: wybitnie zdolne lub posiadające zamożnych rodziców. W kraju dochodzi jeszcze do tego miejsce zamieszkania. Młodzież dużych miast może sobie pozwolić na lepsze studia bowiem nie ponosi dodatkowych kosztów związanych z koniecznością wyjazdu z miejsca zamieszkania.

I tak będzie chyba jeszcze przez wiele lat.

Gdzie studiować? Wśród 400 najlepszych uczelni świata tylko jedna z Polski

Kategoria: Felietony

Opublikowano: środa, 09, październik 2013 00:00

Odsłony: 5026

Marek Wójcik